

Barneombudet
Pb. 8889 Youngstorget
0028 OSLO

Deres ref
25/00728

Vår ref
25/3081-

Dato
13. november 2025

Svar på henvendelse angående ekstreme nettsamfunn

Barne- og familiedepartementet viser til brev fra Barneombudet av 10. september 2025, som også er sendt Justis- og beredskapsdepartementet. Denne besvarelsen er utarbeidet i samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet.

Som påpekt i henvendelsen, advarte KRIPOS i starten av september om økende aktivitet i ekstreme og voldelige nettsamfunn som rekrutterer norsk ungdom. Politiet ser at unge både blir utnyttet og selv deltar som gjerningspersoner. Miljøene benytter omsorg, oppmerksomhet og manipulasjon for å trekke barn inn, og relasjonene kan utvikle seg til press, trusler og utpressing. Formålet er ofte å bryte samfunnsnormer og normalisere vold. KRIPOS understreker at kunnskap og tidlig innsats er avgjørende for å forebygge at barn og unge blir involvert i slike miljøer. Dette kan redusere behovet for mer omfattende tiltak senere og spare enkeltindivider og samfunnet for store kostnader, både menneskelige og økonomiske.

Også PST vurderer i sine åpne trusselvurderinger at digitale plattformer er hovedarenaen for radikalisering og rekruttering til voldelig ekstremisme. En særlig bekymring knyttes til mindreariges deltakelse i transnasjonale digitale nettverk.

Vi deler bekymringen til Barneombudet. Forebygging er et felles ansvar, og det gjøres et betydelig arbeid på området. I det forebyggende arbeidet er det viktig med både de brede, universelle velferdstiltakene, samtidig som man støtter kommunene i det viktige forebyggende ansvaret de har lokalt rettet mot grupper som har forhøyet risiko for utsatthet og på tiltak rettet mot enkelte barn og unge som er utsatte.

Regjeringen prioriterer innsatsen mot barn og ungdomskriminalitet, og er svært opptatt av å styrke kunnskapsgrunnlaget slik at politiet i det forebyggende arbeidet vil redusere trusselen

til rekruttering av barn og unge fra organiserte kriminelle. Politiet deler sin kunnskap og gir råd til blant annet foreldre, de som er tett på barn og samfunnet ellers, og gjør den enkelte i bedre stand til å hjelpe og beskytte barn og unge. Eksempler på forebyggende innsats fra politiet er å dele sin kunnskap på nettsider som Digiung.no og Ung.no, der barn og unge ferdes, invitere til digitale foreldremøter for å informere foreldre om økende rekruttering av barn til voldskriminalitet og råd til hva en skal se etter, samt være synlig og tilgjengelig på sosiale medier gjennom bruk av politiets nettpatrulje. Nettpatruljen er i alle distrikt, og kan følges på sosiale medier og kontaktes via Messenger, Instagram eller Snapchat. Regjeringen har foreslått 1,5 mill. kroner i 2025 og 2026 for å evaluere effekten av nettpatruljen, og har gitt i oppdrag for å spesielt vurdere nettpatruljens synlighet og tilgjengelighet. Evalueringen skal sees i sammenheng med videreutviklingen av Digiung.no og Ung.no.

Regjeringen følger opp Meld. St. 13 (2024-2025) *Forebygging av ekstremisme* som ble fremlagt i mars i år. Meldingen har 45 tiltak som skal bidra til å styrke den forebyggende innsatsen mot ekstremisme. Et av de mest sentrale tiltakene i meldingen er opprettelsen av et nasjonalt senter for innsats mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, tilknyttet stiftelsen Arkivet. Senteret skal blant annet støtte og veilede kommuner, førstelinjetjenester og andre som møter personer som står i fare for å bli radikaliseret. I budsjettet for 2026 foreslår regjeringen 29,5 mill. kroner til senteret som tildeles som et tilskudd.

Et annet viktig tiltak er Ekspertgruppen om samarbeid og informasjonsdeling i kriminalitetsforebyggende arbeid som ble nedsatt i juni i år. Gruppen skal utrede hvilke muligheter som finnes for deling av informasjon, og foreslå modeller for samarbeid og regelendringer. Det tas sikte på at utredningen er ferdig sommeren 2026.

I 2025 ble det bevilget samlet nær 500 millioner kroner til målrettede tiltak for å forebygge barne- og ungdomskriminalitet og for å stoppe den negative utviklingen. I statsbudsjettet for 2026 foreslår regjeringen å styrke denne forebyggende innsatsen ytterligere. Regjeringen foreslår blant annet å bevilge 520 millioner kroner til en tverrsektoriell tilskuddsordning for kommunenes forebyggende innsats for barn og unge. Ordningen samler tilskudd som i dag er øremerket bestemte tiltak eller sektorer, i én overordnet ordning. Målet er å legge til rette for gode oppvekstvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor, ved å styrke kommunenes mulighet til å se ressurser og behov i sammenheng.

Regjeringen støtter også kommunene i det forebyggende arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet. I revidert nasjonalbudsjett i 2025 ble det bevilget 12 mill. kroner til tett individuell oppfølging av barn og unge som er i fare for å begå kriminalitet eller allerede har begått lovbrudd (én-til-én-oppfølging). Tilskuddet ble øremerket Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. I budsjettet for 2026 foreslår regjeringen å utvide ordningen med 90 mill. kroner til Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim, Skien, Kristiansand, Drammen, Sandefjord, Lørenskog og Lillestrøm. Dette er kommuner som over tid har hatt særskilte utfordringer med barne- og ungdomskriminalitet. Regjeringen foreslår samtidig å videreføre 125 mill. kroner til beredskapsteam og skolemiljøteam for å styrke den tverrfaglige oppfølgingen av barn med høy risiko for kriminalitet i skole- og nærmiljøene.

Den forebyggende innsatsen krever en helhetlig og tverrsektoriell innsats. Vi har gitt etatssamarbeidet for utsatte barn og unge i oppdrag å vurdere hvordan det forebyggende arbeidet kan bli bedre. Dette er også noe vi er i tett dialog med kommunesektoren om.

En helhetlig innsats innebærer også at vi ser på foreldrenes rolle. Foreldre er blant de viktigste personene i barn og unges liv. De har en helt sentral rolle i å hjelpe barna sine med å ta gode valg. Likevel blir foreldrene ofte glemt i arbeidet med å forebygge at barn og unge blir rekruttert til kriminelle miljøer. Skal man lykkes bedre, må det satse mer på å gi foreldre støtte, kunnskap og verktøy til å sette grenser, følge opp og være trygge voksne.

Regjeringen foreslår derfor i 2026 å videreføre 20 mill. kroner til kriminalitetsforebyggende foreldrestøttende arbeid i Oslo, Bergen, Kristiansand, Trondheim og Drammen.

Departementet viser samtidig til tilskuddsordning for foreldrestøttende tiltak i kommunene på 53 mill. kroner, som skal bidra til å forebygge at utfordringer i familielivet vokser til alvorlige problemer som rammer barna. Foreldrestøttende tiltak medvirker til å forebygge vold, overgrep og omsorgssvikt.

Kommuner, frivillige organisasjoner og andre aktører spiller en avgjørende rolle i utviklingen av tiltak som forebygger utenforskap blant barn og unge. Regjeringen ønsker å støtte dette viktige arbeidet, og foreslår derfor å videreføre bevilgningen på 758 millioner kroner til ordningen Tilskudd til inkludering av barn og unge i 2026. Gjennom denne ordningen kan kommuner, organisasjoner og andre aktører søke om tilskudd til en rekke inkluderingstiltak – blant annet jobbtilbud for unge, fritidsaktiviteter, ferietilbud og ungdomsloser som bistår unge med å fullføre utdanningsløpet. Gjennom ordningen kan disse aktørene også søke om midler til drift og utvikling av fritidsklubber og andre åpne møteplasser, som også er viktige for å tilby trygge fysiske møteplasser for gaming og digitale aktiviteter.

Vi merker oss også innspillet om chattefunksjoner i dataspill fra barneombudet og tar det med oss videre i arbeidet med gjennomgangen av høringsinnspillene til lovforslag om aldersgrense for bruk av sosiale medier.

Med hilsen

Silje Ones (e.f.)
avdelingsdirektør

Synnøve Brandt
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet